

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลว่าด้วยการควบคุมกิจการเลี้ยงไก่

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีหนังสือที่ นม ๓๑๔๐๑/๖๕๐ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือเกี่ยวกับการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง จึงมีสถานะเป็นกฎหมายที่ข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวมิได้กำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยวิธีอื่น ตามนัยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องส่งข้อมูล คือ ข้อบัญญัติดังกล่าวไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร ตามนัยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายของทางราชการ และตอบข้อสงสัย ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงขอหารือในประเด็นปัญหาซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดส่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แก่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของทางราชการเรียบร้อยแล้ว แต่ปรากฏว่าในขณะนี้ข้อบัญญัติดังกล่าวยังไม่ได้รับการลงพิมพ์แต่อย่างใด ทำให้มีประเด็นปัญหาและข้อสงสัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. หากองค์การบริหารส่วนตำบล จะบังคับใช้ข้อบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในเขตพื้นที่ได้หรือไม่ อย่างไร หากอาศัยอำนาจตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ “ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นับแต่วันที่ได้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเจ็ดวัน” ซึ่งหากข้อบัญญัติฯ นี้ยังอยู่ระหว่างให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา การบังคับใช้ข้อบัญญัติดังกล่าวจะเป็นการขัดกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่อย่างไร

๒. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดว่า ข้อมูลข่าวสารใดต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร แล้วถ้าองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ติดประกาศข้อบัญญัติฯ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประกาศลงในเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือได้จัดส่งรายละเอียดข้อบัญญัติฯ ให้ผู้ใหญ่บ้าน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบ เป็นต้น จะถือว่าบุคคลภายนอกได้รับข้อมูลข่าวสารตามข้อบัญญัติฯ นั้นมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควรหรือไม่ อย่างไร แม้ในกรณีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็น

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๑๔๓๐ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข มีถึงนายองค์การบริหารส่วนตำบล

อันตรายต่อสุขภาพตามข้อบัญญัติฯ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกพื้นที่และไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดที่ต้องปฏิบัติ หรือหลักเกณฑ์อันกำหนดไว้ในข้อบัญญัติแต่อย่างใด จะอ้างว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถนำ ข้อบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณต่อผู้ยื่นคำขอออกใบอนุญาตได้หรือไม่ อย่างไร และถือเป็นหน้าที่ของผู้ที่จะประกอบกิจการต้องศึกษาข้อระเบียบ กฎหมาย หรือไม่ อย่างไร

๓. เมื่อข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๖ กำหนดว่า สถานประกอบกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามข้อบัญญัตินี้ ที่ตั้งอยู่ในเขตที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง หรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ หรือสถานประกอบกิจการใดที่เข้าข่ายเป็นโรงงานหรือมีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยแล้วแต่กรณี กรณีมีประเด็นปัญหาว่าถ้าองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารแล้ว แต่ปรากฏว่าข้อเท็จจริงในส่วนของกรณียื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบัญญัติฯ กำหนดว่า สถานประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ ตัวขึ้นไป จะต้องอยู่ห่างจากชุมชนในระยะทางไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ เมตร ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติฯ จะมีผลกระทบต่อกรณียื่นขอรับใบอนุญาตหรือไม่ อย่างไร หากเกิดปัญหาจะมีแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือไม่ อย่างไร

๔. ถ้าเจ้าหน้าที่ได้ออกใบอนุญาตการก่อสร้างอาคารอาศัยอำนาจตามความนัยพระราชบัญญัติควบคุมอาคารโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ผลปรากฏว่า การอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จะมีผลทำให้กฎหมายขัดกันหรือไม่ อย่างไร ถ้าเกิดปัญหาขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติไปแล้วจะส่งผลกระทบต่อหรือไม่ อย่างไร และจะมีแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือไม่ อย่างไร (กรณี เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อเท็จจริงอยู่แล้วว่าแม้จะอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารถูกต้องตามแบบและขั้นตอนของกฎหมาย แต่ข้อเท็จจริงไม่อาจออกใบอนุญาตการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้ได้)

๕. การที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้บังคับใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เช่น การออกใบอนุญาตหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียม เป็นต้น ในขณะที่ข้อบัญญัตินี้ยังมีได้มีการลงพิมพ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่อย่างใด จะถือว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติได้หรือไม่ อย่างไร และหากไม่ได้จะมีผลเป็นประการใดหรือไม่ อย่างไร

๑. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้วเห็นว่าตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

มาตรา ๓๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กำหนดประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามมาตรา ๓๑^๒ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดูแลสภาพ หรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ และมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรา ๓๓^๓ กำหนดให้ผู้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตราย

^๒ มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

^๓ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุม โดยกระทำในลักษณะที่เป็นการค้าต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินกิจการ และต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น หากผู้ใดประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่น กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมในพื้นที่ โดยไม่ได้รับใบอนุญาตถือเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา ๓๓ และมีโทษตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

(๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อ บังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่าย จ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗(๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้น ตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

๒. ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้พิจารณาประเด็นข้อหารือและข้อเท็จจริง พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการให้ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหากรณีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามหนังสือที่ นร ๐๑๐๘/๑๒๐๐ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๑ แล้วมีความเห็นดังนี้

ข้อหารือประเด็นที่ ๑ จากการพิจารณาขั้นตอนการบังคับใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วพบว่าตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗(๔) กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการ “กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อ บังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง” ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หากไม่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา มาตรา ๘ บัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗(๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึง

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไข โดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร” ซึ่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล มีลักษณะเป็นกฎที่มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องจึงถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗(๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงต้องนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดย ไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจาก พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่ได้กำหนดการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอื่นเอาไว้ แต่ข้อเท็จจริงพบว่าข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ อยู่ในระหว่างการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และได้บังคับใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นฯ ในเขตพื้นที่ โดยการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตฯ แล้วนั้น ในกรณีนี้ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขจึงเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถปฏิบัติตามแนวทางการ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคณะข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลมิได้นำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยสามารถปฏิบัติได้ ๓ แนวทาง ดังนี้

๑. การส่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

๒. ดำเนินการเผยแพร่ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้รับทราบอย่างทั่วถึง และเผยแพร่ข้อบัญญัติที่กำลังจะมีผลใช้บังคับให้ประชาชนทราบล่วงหน้าเป็น ระยะเวลาพอสมควร

๓. กรณีมีผู้ใดยกประเด็นการไม่นำข้อบัญญัติฯ ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาเป็นข้อโต้แย้ง ควรแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลยกประเด็นต่อสู้ด้วยว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการประกาศ เผยแพร่ข้อบัญญัติดังกล่าวโดยทางอื่นให้แพร่หลายพอสมควรแล้ว และบุคคลนั้นได้รู้ถึงข้อบัญญัติดังกล่าวมาก่อนเป็นเวลาพอสมควรแล้ว

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๐ และหนังสือขอส่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ พ.ศ. ๒๕๖๐ หน้า ๑ ข้อ ๒ กำหนดว่า “ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นับแต่วันที่ได้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเจ็ดวัน” และหน้า ๘ “ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐”

(๒) ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง ประกาศใช้ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๐ “ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐”

(๓) หนังสือขอส่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามข้อ (๑) และ (๒) แล้ว การออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต้องเป็นวันที่ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเจ็ดวัน ซึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถใช้บังคับข้อบัญญัติฯ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่า วันที่ประกาศตามข้อ (๑) คือวันที่ ๑๙ พ.ค. ๖๐ แต่หนังสือส่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ ๒๒ ก.ย. ๖๐ ตามข้อ (๓) ซึ่งมีระยะห่างกว่า ๓ เดือน อาจมีประเด็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องชี้แจง ทำความเข้าใจกับผู้ประกอบกิจการถึงสาเหตุที่ส่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาล่าช้า

สำหรับกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ติดประกาศข้อบัญญัติฯ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประกาศลงในเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือได้จัดส่งรายละเอียดข้อบัญญัติฯ ให้ผู้ใหญ่บ้านประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบแล้วนั้น จะสามารถตีความว่าเป็น

ระยะเวลาพอสมควรตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่นั้น เห็นควรให้องค์การบริหารส่วนตำบล รวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นฯ ดังกล่าวข้างต้น และหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมด้วยอีกทางหนึ่ง

ข้อหาหรือประเด็นที่ ๒ การดำเนินการอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ว่าด้วยการควบคุมกิจการเลี้ยงไก่เพื่อใช้ควบคุมกิจการในเขตพื้นที่แล้วนั้น ผู้ประกอบกิจการต้องมายื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพก่อนเริ่มดำเนินการ โดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการพิจารณาตรวจสอบเอกสารตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น และตรวจสอบสภาพแวดล้อมด้านสุขลักษณะของสถานประกอบกิจการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อบัญญัติท้องถิ่น หากผู้ประกอบกิจการปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถพิจารณาออกใบอนุญาตฯ ให้แก่ผู้ประกอบกิจการได้ แต่หากผู้ประกอบกิจการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำแนะนำให้ผู้ขออนุญาตปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วนภายในระยะเวลาอันสมควร ถ้าผู้ขออนุญาตไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามคำแนะนำ เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถออกคำสั่งไม่อนุญาตได้พร้อมด้วยเหตุผลดังกล่าว ทั้งนี้ จากข้อเท็จจริงพบว่าการพิจารณาออกใบอนุญาตการประกอบกิจการเลี้ยงไก่ ระยะเวลาของสถานประกอบกิจการกับชุมชนไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลว่าด้วยการควบคุมกิจการเลี้ยงไก่ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการฯ ได้ จึงเห็นควรให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำแนะนำแก่ผู้ประกอบกิจการ ในการแก้ไข ปรับปรุง หรือลดจำนวนการเลี้ยงไก่ เพื่อให้ถูกต้องและเป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องพิจารณาการออกใบอนุญาตฯ ตามข้อเท็จจริงเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยรอบสถานประกอบกิจการและปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการในการพิจารณาร่วมด้วย

(นายสมชาย ตู่แก้ว)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๔ กันยายน ๒๕๖๑

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหาหรือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

